

Четвъртък, 2021, Март 25

P9_TA(2021)0115

Доклади за 2019-2020 г. относно Сърбия

Резолюция на Европейския парламент от 25 март 2021 г. относно докладите за 2019 — 2020 г. на Комисията относно Сърбия (2019/2175(INI))

(2021/C 494/15)

Европейският парламент,

- като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА) между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Сърбия, от друга страна, влязло в сила на 1 септември 2013 г.,
- като взе предвид кандидатурата на Сърбия за членство в Европейския съюз от 19 декември 2009 г.,
- като взе предвид становището на Комисията от 12 октомври 2011 г. относно кандидатурата на Сърбия за членство в Европейския съюз (СОМ(2011)0668), решението на Европейския съвет от 1 март 2012 г. да предостави на Сърбия статут на страна кандидатка, както и решението на Европейския съвет от 27–28 юни 2013 г. да започне със Сърбия преговори за присъединяване на страната към ЕС,
- като взе предвид заключенията на председателството от заседанието на Европейския съвет в Солун на 19 и 20 юни 2003 г.,
- като взе предвид Декларацията от София от срещата на високо равнище ЕС — Западни Балкани, състояла се на 17 май 2018 г., и приложената към нея Приоритетна програма от София,
- като взе предвид Резолюция 1244 на Съвета от 10 юни 1999 г. за сигурност на ООН, консултативното становище на Международния съд от 22 юли 2010 г. относно съответствието с международното право на едностранното обявяване на независимост по отношение на Косово и Резолюция 64/298 на Общото събрание на ООН от 9 септември 2010 г., в която се признава съдържанието на становището на Международния съд и се приветства готовността на ЕС да улесни диалога между Сърбия и Косово,
- като взе предвид първото споразумение относно принципите, уреждащи нормализирането на отношенията между правителствата на Сърбия и Косово, от 19 април 2013 г. и споразуменията от 25 август 2015 г., както и текущия диалог с посредничеството на ЕС за нормализиране на отношенията,
- като взе предвид Берлинския процес, стартиран на 28 август 2014 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 29 ноември 2018 г. относно доклада на Комисията от 2018 г. относно Сърбия⁽¹⁾,
- като взе предвид декларацията и препоръките, приети на единнадесетото заседание на Парламентарния комитет по стабилизиране и асоцииране ЕС — Сърбия (ПКСА) от 30–31 октомври 2019 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 февруари 2020 г., озаглавено „Засилване на процеса на разширяване — надеждна перспектива за членство в ЕС за Западните Балкани“ (СОМ(2020)0057),
- като взе предвид заключенията на Съвета от 5 юни 2020 г. относно засилването на сътрудничеството с партньорите от Западните Балкани в областта на миграцията и сигурността,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 29 май 2019 г., озаглавено „Съобщение от 2019 г. относно политиката на ЕС за разширяване“ (СОМ(2019)0260), придружено от работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Доклад за Сърбия за 2019 г.“ (SWD(2019)0219),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 6 октомври 2020 г., озаглавено „Съобщение от 2020 г. относно политиката на ЕС за разширяване“ (СОМ(2020)0660), придружено от работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Доклад за Сърбия за 2020 г.“ (SWD(2020)0352),

⁽¹⁾ ОВ С 363, 28.10.2020 г., стр. 119.

Четвъртък, 2021, Март 25

- като взе предвид съобщението на Комисията от 6 октомври 2020 г., озаглавено „Икономически и инвестиционен план за Западните Балкани“ (COM(2020)0641), и работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Насоки за изпълнението на зелената програма за Западните Балкани“ (SWD(2020)0223),
 - като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 8 април 2020 г., озаглавено „Съобщение относно действията на ЕС за глобално реагиране на COVID-19“ (JOIN(2020)0011),
 - като взе предвид оценката на Комисията от 21 април 2020 г. относно програмата на Сърбия за икономически реформи за периода 2020 — 2022 г. (SWD(2020)0064) и съвместните заключения от Диалога по икономическите и финансовите въпроси между ЕС и Западните Балкани и Турция, приети от Съвета на 19 май 2020 г.,
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 29 април 2020 г., озаглавено „Подкрепа за Западните Балкани за справяне с COVID-19 и за възстановяване след пандемията“ (COM(2020)0315),
 - като взе предвид единадесетото заседание на Конференцията за присъединяване на Сърбия на равнище министри, което се проведе на 10 декември 2019 г. и на което започнаха преговорите по глава 4 „Свободно движение на капитали“,
 - като взе предвид заключенията от първата фаза на междупартийния диалог относно подобряването на условията за провеждане на парламентарни избори, подпомаган от Европейския парламент,
 - като взе предвид окончателния доклад на специалната мисия на ОССЕ/БДИПЧ за оценка на парламентарните избори от 21 юни 2020 г. в Сърбия, публикуван на 7 октомври 2020 г.,
 - като взе предвид изявлението за медиите на експертите от службата на върховния комисар на ООН за човешките права относно опасенията за злоупотребата със Закона за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма за набелязване и възпрепятстване на работата на НПО, публикувано на 11 ноември 2020 г.,
 - като взе предвид втория доклад за изпълнението на Сърбия, изготвен от Групата европейски държави срещу корупцията (GRECO), относно превенцията на корупцията по отношение на народните представители, съдиите и прокурорите“, публикуван на 26 ноември 2020 г. като част от четвъртия кръг на оценка,
 - като взе предвид Доклада за начална оценка на Сърбия на Експертната група за действие срещу насилието над жени и домашното насилие (GREVIO) от 22 януари 2020 г.,
 - като взе предвид предходните си резолюции относно страната,
 - като взе предвид своята препоръка от 19 юни 2020 г. към Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно Западните Балкани, след срещата на високо равнище през 2020 г. (2),
 - като взе предвид съвместната декларация на Европейския парламент — Среща на високо равнище на председателите на парламенти от Западните Балкани от 28 януари 2020 г., свикана от председателя на Европейския парламент с ръководителите на парламентите от Западните Балкани,
 - като взе предвид декларацията от Загреб, договорена по време на срещата на високо равнище между ЕС и Западните Балкани, която се проведе чрез видеоконферентна връзка на 6 май 2020 г.,
 - като взе предвид срещата на високо равнище между ЕС и Западните Балкани в рамките на Берлинския процес, проведена на 10 ноември 2020 г.,
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0032/2021),
- A. като има предвид, че Сърбия трябва да се оценява както всяка една държава, изразяваща желание да стане държава — членка на ЕС, според заслугите ѝ по отношение на изпълнението, прилагането и съответствието с набора от критерии и общи ценности, необходими за присъединяване, и като има предвид, че качеството на необходимите реформи и ангажираността с тяхното провеждане определят графика и напредъка за присъединяването;

(2) Приети текстове, P9_TA(2020)0168.

Четвъртък, 2021, Март 25

- Б. като има предвид, че демокрацията, човешките права и принципите на правовата държава са основни ценности, на които се основава ЕС и които заемат централно място както в процеса на разширяване, така и в процесите на стабилизиране и асоцииране; като има предвид, че са необходими устойчиви реформи за справяне със значителните предизвикателства, които остават в тези области;
- В. като има предвид, че Сърбия трябва да постигне необратими резултати в придържането към, защитата и опазването на ценностите, свързани със зачитането на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, върховенството на закона и на човешките права, включително правата на лицата, принадлежащи към национални и други малцинства, както в национален план, така и в своите международни отношения;
- Г. като има предвид, че от започването на преговорите със Сърбия са отворени осемнадесет глави, две от които са временно затворени; като има предвид, че Сърбия реши да приеме новата методология за разширяване на ЕС;
- Д. като има предвид, че все още предстои да се появят устойчиви резултати, постигнати в областите на съдебната система и основните права (глава 23) и правосъдието, свободата и сигурността (глава 24); като има предвид, че Съветът реши все още да не отваря повече глави със Сърбия;
- Е. като има предвид, че GRECO счита ситуацията в Сърбия за „цялостно незадоволителна“ и че за Сърбия е установено, че не е изпълнила препоръките на GRECO относно превенцията на корупцията, що се отнася до народните представители, съдиите и прокурорите;
- Ж. като има предвид, че ангажиментът на ЕС за засилване на върховенството на закона включва и Сърбия, където ЕС следва да продължи своето сътрудничество със Съвета на Европа с цел оказване на подкрепа на Сърбия в провеждането на основни реформи и обучение, свързано с правосъдието, борбата с корупцията, насърчаването на човешките права и ролята на свободните и независими медии и гражданско общество, както и за наблюдение на напредъка, постигнат в тези области, в съответствие с преразгледаната методология за разширяване;
- З. като има предвид, че Сърбия има интерес от нормализирането на отношенията с Косово;
- И. като има предвид, че Сърбия продължава да бъде ангажирана с регионалното сътрудничество и добросъседските отношения;
- Й. като има предвид, че Сърбия продължи да бъде ангажирана със създаването на функционираща пазарна икономика и продължи да изпълнява задълженията по Споразумението за стабилизиране и асоцииране, въпреки че остават редица въпроси, свързани със спазването; като има предвид, че корупцията продължава да възпрепятства икономическото развитие;
- К. като има предвид, че Сърбия е ратифицирала всички основни конвенции на Международната организация на труда (МОТ);
- Л. като има предвид, че свободата на изразяване и независимостта на медиите продължават да бъдат сериозни опасности, на които трябва да се обръща приоритетно внимание;
- М. като има предвид, че межупартийният диалог относно подобряването на условията за провеждане на парламентарни избори, подпомаган от Европейския парламент, продължава да предоставя уникална платформа за постигане на консенсус относно ангажиментите за подобряване на условията за провеждане на избори;
- Н. като има предвид, че ЕС постигна съгласие за преразпределяне на 374 милиона евро от Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП), за да се подпомогне смекчаването на социално-икономическото въздействие на COVID-19 в региона;
- О. като има предвид, че ЕС демонстрира своя ангажимент за европейската перспектива на държавите от Западните Балкани и мобилизира 3,3 милиарда евро за преодоляване на непосредствената здравна криза и смекчаване на икономическите и социалните последици от пандемията от COVID-19;
- П. като има предвид, че ЕС е най-големият доставчик на подкрепа и помощ на Сърбия за смекчаване на икономическите и социалните последици от пандемията от COVID-19; като има предвид, че Сърбия е получила 15 милиона евро непосредствена подкрепа за здравния сектор, 78,4 милиона евро подкрепа за социалното и икономическо възстановяване и 93,4 милиона евро под формата на фондове за помощ;
- Р. като има предвид, че Сърбия се ползва от помощ от ЕС по линия на Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) с общ индикативен бюджет от 1 539,1 милиарда евро за периода 2014 — 2020 г.;

- С. като има предвид, че ЕС е най-големият доставчик на финансова помощ на Сърбия; като има предвид, че за последните 18 години ЕС предостави на Сърбия над 3,6 милиарда евро под формата на безвъзмездна помощ във всички сфери, включително върховенство на закона, реформа на публичната администрация, социално развитие, околна среда и селско стопанство; като има предвид, че Сърбия е получила помощ от ЕС по линия на ИПП на обща стойност 2,79 милиарда евро от 2007 г. насам;
- Т. като има предвид, че Сърбия се възползва значително от търговията и икономическата интеграция с ЕС; като има предвид, че ЕС е най-големият търговски партньор на Сърбия, съставляващ 67 % от общия износ и над 60 % от общия внос на стоки на Сърбия за 2018 г.; като има предвид, че инвестициите на ЕС в Сърбия достигнаха общо над 13 милиарда евро между 2010 г. и 2018 г.;
1. приветства факта, че членството в ЕС продължава да бъде стратегическа цел на Сърбия и че то е сред приоритетите на новосформираното правителство; отбелязва факта, че всички парламентарни партии подкрепят процеса на интеграция на Сърбия в ЕС; насърчава сръбските власти да съобщават по-активно и недвусмислено своя ангажимент към европейските ценности в обществения дебат и очаква ясен и недвусмислен ангажимент от страна на Сърбия както с думи, така и с дела, да изпълнява задълженията си за присъединяване към ЕС по видим и проверим начин;
 2. подчертава значението на придаването на по-голяма динамика на преговорите за присъединяване със Сърбия и на бързото прилагане на преразгледаната методология за разширяване, основана на тематични клъстери от преговорни глави и на постепенно въвеждане в отделните политики и програми на ЕС, като същевременно подчертава ясни и осезаеми стимули от пряк интерес за гражданите на Сърбия;
 3. подчертава, че набраната от новия мандат динамика след изборите в Сърбия от 21 юни 2020 г. е възможност за постигане на значителен напредък към европейската перспектива на Сърбия; застъпва становището, че допълнителни преговорни глави следва да бъдат отворени само когато Сърбия поеме необходимите ангажименти и извърши реформи по необходимите критерии; отбелязва, че отварянето на глави е основен инструмент за постигане на устойчиви реформи и проевропейска промяна в Сърбия;
 4. призовава Комисията и Съвета, по целесъобразност с участието на сръбските партньори, да предприемат необходимите стъпки за прилагане на разпоредбите на преразгледаната методология за разширяване, особено тези относно тематичните клъстери от преговори, както и да използват тази нова методология като възможност за ускоряване на процеса на разширяване на Западните Балкани и за определяне, заедно със Сърбия, на нови стъпки в преговорния процес на Сърбия;
 5. приветства сътрудничеството между правителството и парламента на Сърбия по въпросите на Националната конвенция за Европейския съюз (NCEU); призовава сръбското правителство да назначи възможно най-скоро нов ръководител на екипа за преговори за присъединяването на Сърбия към Европейския съюз; призовава Сърбия също така да подобри административния капацитет на Министерството на европейската интеграция с цел по-добро провеждане на преговорите за членство и да направи всичко възможно, за да направи процеса на европейска интеграция възможно най-приобщаващ и отворен;
 6. отбелязва, че Сърбия продължава да засилва приваждането в съответствие и прилагането на своето законодателство в съответствие с достиженията на правото на ЕС и че страната трябва да продължи да прави това; изразява съжаление, че темпът на приваждане в съответствие е значително по-бавен от първоначално планираното от правителството; подчертава ограничения напредък по глава 23 (Съдебна система и основни права) и глава 24 (Правосъдие, свобода и сигурност); подчертава, че нормализирането на отношенията с Косово и действителното зачитане на основните права продължават да бъдат от съществено значение и ще определят темпа на преговорите за присъединяване;
 7. изразява съжаление поради липсата на напредък в много на брой области на реформите в Сърбия и поради факта, че се наблюдава дори връщане назад по въпроси, които са от основно значение за присъединяването към ЕС; призовава Комисията да промени своята методология за докладване, за да бъде отчетено значителното връщане назад и да бъде изпратено ясно послание към държавите в процес на присъединяване, включително Сърбия;
 8. подчертава значението на стратегическата комуникация относно ползите от присъединяването към ЕС от страна на сръбските заинтересовани страни; подчертава, че обществената дискусия относно присъединяването към ЕС трябва да се основава на факти и да насърчава цялостното зачитане на основните права и демократичните ценности;
 9. насърчава сръбските власти да популяризират по-активно своята ангажираност с европейските ценности в обществения дебат и да увеличат прозрачността на своята комуникация, включително чрез даване на възможност за достъп до информация за широката общественост, включително чрез разширяване на сътрудничеството между публичните власти и гражданското общество; изразява загриженост, че публично финансираните медии, често цитиращи длъжностни лица, допринасят за разпространението в Сърбия на реторика, насочена срещу ЕС;

Четвъртък, 2021, Март 25

10. призовава Сърбия и държавите — членки на ЕС, да провеждат по-активна и ефективна комуникационна политика относно европейската перспектива, насочена както към сръбските граждани, така и към гражданите на ЕС, включително онези, принадлежащи към националните малцинства; подчертава историческите приятелски и братски връзки, които съществуват между народите на Европейския съюз и сръбския народ;
11. отбелязва непропорционалната видимост, която Сърбия предоставя на трети държави; призовава Сърбия, Комисията и делегацията на ЕС в Сърбия да активизират своите усилия за насърчаване на ролята и ползите от тясното партньорство между ЕС и Сърбия, включително чрез насърчаване на проекти и реформи, реализирани с финансовата подкрепа на ЕС; отбелязва, че е налице спешна необходимост от ангажиране със сръбските граждани отвъд големите градове, и призовава ЕС да увеличи по-нататъшната си подкрепа за гражданското общество на място;
12. призовава за нови възможности за диалог на високо политическо ниво и диалог относно политиките с държавите от Западните Балкани, за да се гарантира по-силно управление и ангажиране на високо ниво, за което се отправя призив и в преразгледаната методология за разширяване; счита, че Конференцията за бъдещето на Европа следва да търси усърдно начини за ангажиране и подходящо включване на сръбски представители, както и на представители от други държави от Западните Балкани, както на равнище правителство и гражданско общество, така и на равнище младежки организации;
13. отбелязва заключенията на окончателния доклад на специалната мисия за оценка на изборите на ОССЕ/БДИПЧ, че парламентарните избори от 21 юни 2020 г. са били проведени ефикасно, но че господстващото положение на управляващата партия, включително в медиите, е било повод за загриженост; изразява съжаление относно дългосрочните тенденции на натиск върху гласоподавателите, медийната пристрастност и размиването на границите между дейностите на всички държавни служители и пристрастните кампании; в това отношение, подчертава ролята на спонсорирани от държавата кампании за дезинформация, целящи за променят мненията във връзка с изборите;
14. приветства сформиранието на Работната група за прилагане на препоръките на БДИПЧ; призовава сръбските органи да разгледат изцяло всички препоръки на БДИПЧ достатъчно време преди следващите избори; подчертава, че организациите на гражданското общество с експертен опит в изборни условия следва да останат ангажирани в този процес;
15. отбелязва със загриженост, че промените във важни елементи на избирателната система, включително намаляването на избирателния праг, са били приети в парламента едва броени седмици преди насрочените избори без подходяща обществена дискусия; отбелязва, че според Венецианската комисия основните елементи на избирателното право следва да не бъдат изменени значително по-малко от една година преди изборите;
16. изразява съжаление относно решението на части от опозицията да бойкотират изборите и подчертава, че в контекста на констатациите на специалната мисия на ОССЕ/БДИПЧ за оценка на изборите, която подчерта липсата на истински плурализъм и разпокъсаност на политическата сцена в Сърбия, всички политически сили, особено управляващите власти, носят отговорност за подобряване на условията за провеждане на избори; подчертава, че единственият начин за гарантиране на политическо представителство и на способност за оказване на влияние върху процеса на вземане на решения на техните избиратели е чрез участие в политическите и изборните процеси; призовава опозицията да се върне на масата на преговорите и да възобнови своето участие в политическите и парламентарните дейности; отбелязва, че поради бойкота на изборите от страна на някои опозиционни партии новосъздаденият сръбски парламент е белязан от огромното мнозинство на управляващата коалиция и липсата на жизнеспособна опозиция, а това е положение, което не благоприятства постигането на политически плурализъм в страната;
17. припомня изборните принципи, определени от Венецианската комисия, и отбелязва със загриженост, че президентът Александър Вучич е обявил провеждането на предсрочни избори без конституционна обосновка или политическа необходимост, като също така г-н Вучич е обявил — в качеството си на президент на Сърбия и на председател на най-голямата политическа партия — един изборен ден за президентски, парламентарни и общински избори в Белград през пролетта на 2022 г.;
18. приветства установяването на междупартийния диалог с парламента на Сърбия, подпомаган от Европейския парламент, и първоначалните мерки, предприети от сръбските власти и парламентарното мнозинство, за подобряване на изборните условия; призовава за по-нататъшно изпълнение на оставащите ангажименти, поети в рамките на междупартийния диалог;
19. приветства стартирането на втория етап на междупартийния диалог с парламента на Сърбия, подпомаган от Европейския парламент, с участието на всички заинтересовани страни и проевропейски политически сили в Сърбия, за да бъде подобрен политическият климат и доверието в целия политически спектър и за да бъде изграден консенсус по нерешените въпроси, свързани с изборния процес, в съответствие с препоръките на международните мисии за наблюдение; настоятелно призовава да бъдат проведени в най-скоро време нови по-приобщаващи кръгове на междупартийния диалог и призовава всички страни да определят ясни цели, критерии, референтни показатели и партньори при разговорите;

Четвъртък, 2021, Март 25

подчертава, че междупартийният диалог следва да бъде приключен много преди предстоящите избори, за да се остави достатъчно време за прилагане на необходимите правни и други промени за условията на изборите и за тяхното прилагане на практика, за да бъдат създадени еднакви условия на конкуренция преди изборите; припомня, че правителството и независимите органи трябва да гарантират пълното и правилно прилагане на правните рамки, свързани с ангажиментите, поети в рамките на междупартийния диалог;

20. осъжда неприемливите словесни нападения и случаи на изказвания, проповядващи вражда и омраза, срещу членове на Европейския парламент, по-специално срещу неговите представители в отношенията му със Сърбия, включително председателя и членовете на делегацията в ПКСА, както и посредниците на междупартийния диалог, тъй като тези действия не са в съответствие с духа на задълженията на Сърбия съгласно Споразумението за стабилизиране и асоцииране; призовава председателя на парламента на Сърбия и ораторите на представените в него политически групи да поддържат стандартите на демократичен дискурс;

21. призовава новото правителство да работи за ефективни, проверими и основополагащи реформи и да полага усилия за структурните реформи и за преодоляване на недостатъците в областите на принципите на правовата държава, основните права, свободата на медиите, борбата срещу корупцията и функционирането на демократичните институции и на публичната администрация;

22. отбелязва със загриженост, че най-общо корупцията продължава да е въпрос, по който е реализиран ограничен напредък; приветства стъпките, направени за осигуряване на независимостта на Агенцията за борба с корупцията, и постигнатите до момента резултати за прекратяването на случаите на корупция; насърчава по-нататъшния напредък, който трябва да бъде направен по-специално в областта на подобряване на резултатите от разследвания, повдигане на обвинения и окончателни присъди при случаи на корупция по високите етажи на властта и прилагане на законите за предотвратяване на корупцията в съответствие с достиженията на правото на ЕС, както и на препоръките на Групата държави срещу корупцията (GRECO) към Съвета на Европа; приветства публикуването на последния доклад на GRECO и насърчава Министерството на правосъдието да работи за прилагане на препоръките в него;

23. посочва, че според последния доклад на GRECO Сърбия само частично е приложила неговите препоръки, направени през 2015 г., и че ситуацията в държавата е „най-общо незадоволителна“; подчертава значението на воденото на ефективна борба с корупцията и призовава сръбските органи да изпълнят тези препоръки възможно най-скоро; изразява безпокойство поради неотдашните промени в Закона за предотвратяване на корупцията във връзка с определението на понятието „публични длъжностни лица“, което беше извършено по непрозрачен и прибръзан начин и което значително ограничава броя на лицата, за които се прилага законът, като по този начин биват отслабвани допълнително антикорупционните механизми и се откриват възможности за злоупотреба с държавни ресурси, които преди това са били считани за незаконни;

24. настоятелно призовава Сърбия да постигне убедителни резултати, включително устойчиви резултати с ефективни разследвания в бъдещи опасения области като съдебната система, свободата на изразяване и борбата с корупцията и организираната престъпност, по-специално случаи с високо ниво на обществен интерес, като например тези с „Крушик“, „Йованица“ и „Телеком Сърбия“, и да подобри резултатите си по отношение на разследвания, обвинения и осъдителни присъди по делата за корупция на високо равнище, включително чрез отнемане и конфискуване на активи, придобити чрез престъпна дейност; отправя отново своя призив от 2018 г. за справедливост във връзка с незаконното разрушаване на частна собственост в квартал „Савамала“ в Белград; отбелязва, че новият Закон за предотвратяване на корупцията е в сила от 1 септември 2020 г.;

25. припомня на Сърбия да повиши своите усилия за ефективно преодоляване на корупцията, като се съсредоточи върху предотвратяването и потискането на корупцията, включително чрез приемане на нова стратегия за борба с корупцията, подкрепена от надежден и реалистичен план за действие, както и ефективен механизъм за координация;

26. призовава Сърбия да подобри борбата си срещу организираната престъпност и да премине от подход, основан на индивидуални случаи, към стратегия срещу организации с цел разбиване на големи и международно разпространени организации; отбелязва, че тази стратегия следва да включва ефективни разследвания, съдебни преследвания и окончателни присъди при случаи на тежка организирана престъпност, включително финансови разследвания, систематично проследяване на парични потоци, солиден надзорен механизъм, за да се предотвратяват злоупотреби, и повишен капацитет на финансовите и човешките ресурси за Прокуратурата за борба срещу организираната престъпност, която следва да бъде свободна от каквото и да било необосновано политическо влияние;

27. изразява загриженост относно увеличаващото се насилие от страна на екстремистки групи и групировки, свързани с организираната престъпност, и призовава властите да гарантират, че случаите, разкрити от разследващи журналисти или лица, подаващи сигнали за нередности, биват надлежно разследвани и че всички участващи обществени длъжностни лица са подведени под отговорност;

Четвъртък, 2021, Март 25

28. отбелязва със загриженост продължаващото политическо влияние над съдебната система и отбелязва необходимостта от засилване на защитните механизми за отчетност, професионализъм, независимост и ефикасност на съдебната система в общ план, включително, ако е приложимо, чрез преразглеждане на текущата система за набиране и управление на човешките ресурси; отбелязва, че правителството е изготвило предложение за конституционни реформи, което е оценено положително от Венецианската комисия, и го е изпратило до компетентната комисия на сръбския парламент;
29. подчертава значението на широкия процес на консултации в областта на конституционната реформа; изразява съжаление, че предишният сръбски парламент не е успял да приеме конституционни реформи, насочени към засилване на независимостта на съдебната система; препоръчва приемането на конституционни реформи възможно най-скоро след консултации със сдружения на съдии и прокурори и други съответни политически участници, включително непарламентарната опозиция;
30. отново подчертава значението на своевременното приемане на Закона за финансиране на автономната провинция Войводина;
31. изразява загриженост за ефективното функциониране на новия парламент, в който няма парламентарна опозиция, като неговата легитимност бива оспорвана от опозиционните партии и мандатът му вече е обявен за съкратен от сръбския президент, както и поради факта, че парламентът приема конституционни промени с трайни последици без открит, приобщаващ и демократичен обществен дебат, особено в областта на съдебната система;
32. приветства промените, направени във функционирането на парламента на Сърбия, към възстановяване на практиките и процедурите и спазването на процедурните правила; изразява съжаление, че общият парламентарен контрол над изпълнителната власт е останал до голяма степен формален; подчертава, че са необходими допълнителни съществени реформи в процедурата и практиките, за да се подобри качеството на законодателния процес, да се гарантира ефективен парламентарен надзор и да се сложи край на системните пропуски на парламента на Сърбия, включително намаляване на недобросъвестното спъване на неговата работа, на броя на спешните процедури и практиката на прегрупиране на несвързани точки в една и съща точка от дневния ред;
33. подчертава, че качеството на законодателния процес все още трябва да бъде подобро чрез повишаване на прозрачността и на социалния и политическия диалог, и чрез гарантиране, че независимите регулаторни органи са оправомощени да упражняват ефективно своите надзорни функции; отбелязва, че годишните доклади на независимите органи бяха обсъдени на пленарно заседание на парламента на Сърбия и бяха приети заключения;
34. призовава новоизбрания парламент да повиши своите усилия, за да се гарантира прозрачността, приобщаващият характер и качеството на законодателния процес, както и ефективният парламентарен контрол; призовава също така за допълнителни мерки за гарантиране на междупартиен диалог и за по-силна роля на гражданското общество, което остава основен елемент на добре функциониращата демокрация; отбелязва със загриженост липсата на прозрачност във връзка с процеса за преназначаване на комисаря за защита на равенството;
35. призовава за ефективно сътрудничество с независими и регулаторни органи и за повишена ангажираност на парламента на Сърбия в надзора и контрола над правителството и администрацията; призовава за съществен ангажимент на парламента на Сърбия в процеса на преговорите за присъединяване на страната към ЕС в съответствие с неговата резолюция от 16 декември 2013 г. относно ролята на парламента на Сърбия и принципите в преговорите за присъединяване на Сърбия към ЕС;
36. подчертава, че ролята на независимите регулаторни органи, включително на омбудсмана на Сърбия, Агенцията за борба с корупцията, Държавната сметна палата и комисаря по въпросите на информацията от обществено значение и защитата на личните данни, трябва да бъде напълно призната и подкрепяна; призовава сръбския парламент да се заеме с изпълнението на констатациите и препоръките на независимите регулаторни органи, по-специално тези на омбудсмана;
37. припомня, че социалният диалог е един от стълбовете на европейския социален модел и че редовните консултации между правителството и социалните партньори са от съществено значение за предотвратяването на социалното напрежение и конфликтите; подчертава, че е от съществено значение социалният диалог да надхвърля обмена на информация, както и че със заинтересованите страни следва да се провеждат консултации относно важните закони преди подлагането им на парламентарна процедура;
38. отбелязва със загриженост, че сръбският парламент е провел заседание едва 44 дни след обявяването на извънредното положение през март 2020 г., което е накърнило неговата позиция като основната институция за парламентарна демокрация, заложена в Конституцията на Сърбия; отбелязва със загриженост, че парламентът не е започнал да работи на пълни обороти за дълъг период от време след обявяването на окончателните изборни резултати на 5 юли 2020 г. въпреки наличието на явно парламентарно мнозинство; призовава парламента на Сърбия да избягва да използва обиден подстрекателски език и да противодейства на словото на омразата по време на парламентарните дебати; подчертава значението на работата на опозицията в условията на демокрация;

Четвъртък, 2021, Март 25

39. подчертава, че обидният език, сплашването и клеветническите кампании срещу политически опоненти и представители на медиите, извършвани от депутати по време на пленарни заседания на сръбския парламент, представляват нарушаване на демократичните практики и на основните демократични ценности, и те трябва да бъдат осъждани решително и санкционирани в съответствие с процедурните правила; изразява възмущение от неотдавнашните оркестрирани нападения, извършени от няколко членове на парламента и проправителствени таблоиди, срещу разследващи журналисти и членове на гражданското общество, включително тези от независимата медийна мрежа KRIK и НПО като CRTA и Open Parliament, които ги представят като съучастници на организирани престъпни групировки и като кроящи заговор за преврат, което е в грубо нарушение на наскоро приетия Кодекс за поведение на членовете на парламента;

40. приветства приемането на новия план за действие за стратегията за медиите и факта, че беше създадена работна група за наблюдение на прилагането на стратегията и плана за действие;

41. изразява загриженост относно твърденията, направени от разследващи журналисти, за манипулиране от страна на правителството на статистическите данни за COVID-19 за политически и изборни цели; изразява съжаление относно кампанията за дезинформация, извършвана от правителствени служители, относно помощта на ЕС по време на пандемията; подчертава, че доверието и прозрачността са от особено значение в усилията на правителството за борба с COVID-19, и поради това настоятелно призовава сръбското правителство да предоставя на гражданите цялата необходима информация относно пандемията, включително относно ваксините;

42. счита че придобиването на два телевизионни канала с национално покритие през декември 2018 г. от лице, свързано с управляващата партия, представлява стъпка към монополизирание на медийния ландшафт в държавата от страна на управляващата партия; настоятелно призовава органите да гарантират и поддържат необходимите условия за лоялна конкуренция и прозрачност, когато става въпрос за всички бъдещи сделки със собственост в медийната сфера; приканва редакторските екипи на всички телевизионни канали с национално покритие в Сърбия да зачитат най-високите професионални стандарти и да допускат редовно изслушването на различни мнения;

43. изразява съжаление във връзка с влошаването на свободата на медиите и нарастването на обидния език, сплашването и дори изказванията, подбуждащи към омраза, към членове на парламентарната опозиция, независими интелектуалци, НПО, журналисти и видни личности, включително от членове на управляващите партии, чиято отговорност за предприемане на действия по отношение на всички представители на медиите е от първостепенно значение; настоятелно призовава сръбските органи да предприемат незабавни мерки за гарантиране на свободата на изразяване и на независимостта на медиите и да гарантират подходящо разследване на тези случаи;

44. изразява съжаление, че поетите ангажименти в междупартийния диалог във връзка с Регулаторния съвет за електронните медии (REM) и обществения радио- и телевизионен оператор (RTS), са били изпълнени само частично или изобщо не са били изпълнени от сръбските органи; припомня, че свободните и независими медии играят основна роля в една демокрация; изразява съжаление, че след приключването на първата фаза на междупартийния диалог работата на REM и RTS не е успяла да възстанови доверието в тях сред обществеността и опозиционните партии; отбелязва, че правителството е създадо работна група за безопасността на журналистите, но всички сдружения на независими журналисти и медии в Сърбия вече са се оттеглили от нея поради неспособността на групата да реагира на нападенията на проправителствени таблоиди срещу журналисти от интернет портала на Мрежата за разследване на престъпления и корупция (KRIK);

45. отбелязва със загриженост, че работата на организациите на гражданското общество се извършва в среда, която не е отворена за критика; настоятелно призовава Сръбската администрация за предотвратяване на изпирането на пари към Министерството на финансите на Сърбия да изясни напълно положението относно разследванията на организации на гражданското общество и на журналисти във връзка с твърдения за изпиране на пари и настоятелно призовава органите да се въздържат от произволно преследване на тези организации и лица; призовава сръбските органи да противодействат на свиването на пространството за гражданското общество и независимите медии и да гарантират, че те могат да извършват своята дейност без наличие на каквито и да било ограничения, включително сплашване или криминализиране на тези организации; настоятелно призовава органите да подхранват атмосфера, която благоприятства дейността на всички организации на гражданското общество;

46. призовава Комисията и ЕСВД да засилят сътрудничеството и подкрепата си за гражданското общество, НПО и независимите медии на място; отново изразява своята подкрепа за работата на европейските политически фондации за засилване на демократичните процеси в Сърбия и за насърчаване на ново поколение политически лидери;

47. докато осъжда категорично всички актове на насилие, отбелязва, че случаите на несъразмерно използване на полицейски сили по време на протестите през юли 2020 г. заслужават особено внимание от страна на органите, включително що се отнася до произтичащата от това липса на сътрудничество от страна на полицейските служители със съдебната система и прокуратурата; настоятелно призовава сръбските органи да разследват надлежно всички случаи, в които полицейските сили са превишили своите правомощия, така че да бъде предотвратявана безнаказаността и да бъде засилено

Четвъртък, 2021, Март 25

общественото доверие в полицията, както и да помагат на лицата, които твърдят, че са жертви на полицейски нарушения, да подават жалби и да получават правна защита, а също така да демонстрират нулева толерантност към служителите на правоприлагащите органи, които нарушават професионалната етика или наказателното право;

48. отбелязва, че правната и институционалната рамка за защита на правата на човека формално и като цяло е налице, но че тя е лишена от ефективни механизми за гарантиране, че тези основни права са зачитани; призовава всички бъдещи изменения на съществуващите закони за защита на правата на човека, включително Закона за свободен достъп до информацията от обществено значение, да бъдат извършвани по прозрачен начин с участието на всички съответни заинтересовани страни; призовава за нейното по-ефективно прилагане, по-специално по отношение на най-уязвимите групи в обществото, включително на националните малцинства в областта на образованието; призовава Сърбия да осигурява и да дава закрила на недискриминационното използване на малцинствени езици в образованието, в строго определеното медийно пространство в държавните медии и в техните местни клонове, както и да гарантира равни възможности за адекватно представителство в политическия живот, публичната администрация и съдебната система;

49. приветства повишените усилия на Сърбия в сътрудничество с ЕС в областта на приобщаването на ромите, по-специално що се отнася до подобряването на тяхното жилищно настаняване; призовава сръбските органи да полагат усилия за преодоляване на структурната дискриминация, с която се сблъскват ромите, по отношение на техния граждански статут, както и на здравеопазването, образованието и заетостта; настоятелно призовава Сърбия да подобрява и опростява институционалната структура, ангажирана с интеграцията на ромите, включително чрез ясно разпределение на задачите, координация между националните и местните органи, както и чрез отделяне на средства, съобразени с потребностите на ромските общности;

50. приветства финализирането на дълго отлагания превод на учебниците за началното училище на български език, което ще дава възможност на българското национално малцинство да бъде обучавано на своя майчин език; отбелязва със загриженост, че все още не са преведени всички учебници за средно образование; насърчава сръбските органи да гарантират устойчивостта на процеса, като осигуряват достатъчен брой учители, учебници и допълнителни материали (училищни дневници, бележници и др.) за адекватно справяне с нуждите на учениците от малцинството;

51. изразява загриженост относно неспособността на сръбските органи да насърчават фактическото използване на регионални или малцинствени езици;

52. призовава Сърбия да укрепва институциите за човешките права, да гарантира тяхната независимост, да им отдели необходимите финансови и човешки ресурси и да осигурява своевременни последващи действия в отговор на техните препоръки, както и да приеме и да започне да прилага нова антидискриминационна стратегия;

53. призовава Сърбия да подобри своя капацитет за предоставяне на статистически данни и да извършва своевременно преброяване на населението, като се придържа към най-високите международни стандарти и с включването на независими наблюдатели; отново призовава за подобряване на координацията и за включване на всички заинтересовани лица за цялостно, последователно и навременно прилагане и периодично преразглеждане на Плана за действие за реализацията на правата на националните малцинства;

54. изразява дълбока загриженост във връзка с твърденията, че сръбските органи злоупотребяват със закона за пребиваването на гражданите и с „пасивизирането“ на жилищни адреси на албански граждани, живеещи в Южна Сърбия, по систематичен и дискриминационен начин; призовава за независимо и задълбочено разследване на тези твърдения и призовава сръбските органи да прекратят всички дискриминационни практики и целенасочени зловредни действия;

55. отбелязва със загриженост големия брой на жени и деца, които са жертви на насилие и домашно насилие; отбелязва усилията на Сърбия за борба с насилието срещу жени и деца и домашното насилие; при все това настоява, че е необходимо по-нататъшно и по-ефективно прилагане и че са необходими конкретни подобрения, по-специално по време на сегашната пандемия, за да се подобри достъпът до качествени услуги в тази област;

56. приветства доклада на GREVIO за Сърбия, който подчертава липсата на последователен политически подход към прилагането на Истанбулската конвенция, необходимостта от превантивни мерки, пропуските в осигуряването на услуги за жертвите, ниските нива на информираност, формиране на чувствителност и изграждане на капацитет, както и конкретните пречки за широк кръг от жени поради съчетание от фактори като етническа принадлежност, бедност, социален произход и увреждания;

57. изразява загриженост поради факта, че приемането на нов закон за равенство между половете е било забавено значително, че все още липсват координация и ефикасна институционална организация с адекватни ресурси в тази област, че социално-икономическият статус на жените все още е значително по-лош от този на мъжете, както и поради широкото разпространение на патриархални нагласи и стереотипи, основани на пола, в обществото и публичния дискурс, а също така и поради липсата на познания в съдебната система, сред прокурорите и юристите в това отношение;

Четвъртък, 2021, Март 25

58. призовава Сърбия да полага по-усърдни усилия, насочени към равенството на половете и правата на жените, чрез отделяне на специално внимание на интегрирането на принципа на равенство между половете и на повишеното сътрудничество с гражданското общество, по-специално с женските организации; подчертава значението на включването на перспективата за равенство на половете в икономическите програми;
59. приветства силното представителство на жените в новия парламент и в новото правителство, като изразява надеждата, че това ще доведе до съществено и значително насърчаване на човешките права и на политическите свободи на жените, а също така и на уязвимите групи; приветства значителното представителство на националните малцинства в парламента;
60. подчертава необходимостта от продължаване на защитата на правата на ЛГБТИ лица; призовава за по-адекватен и ефективен отговор от страна на органите на словото на омразата и престъпленията, мотивирани от омраза; приветства мирното провеждане на два прайд парада през 2019 г.; подчертава значението за всички институции, свързано с подкрепата за организирането на Евро Прайд 2022 г. и с гарантирането на безопасността на всички участници;
61. приветства инициативата на правителството за отбелязване на напредък във връзка със закона относно еднополовите съюзи и промяната на името и пола на транссексуалните лица в съответствие със съответната съдебна практика на Европейския съд по правата на човека и призовава правителството да създава безопасна среда за ЛГБТИ лицата и да насърчава култура на толерантност към тях;
62. настоятелно призовава Сърбия да подобрява достъпа до здравни услуги за хората с увреждания, хората, живеещи с ХИВ, децата и възрастните, използващи наркотици, затворниците, секс работниците, ЛГБТИ лицата, вътрешно разселените лица и ромите, по-специално в контекста на продължаващата пандемия и проблемите в здравния сектор;
63. приветства участието на Сърбия в инициативи за регионално сътрудничество; насърчава Сърбия да продължи на всички равнища усилията си, насочени към помирение и укрепване на добросъседските отношения; приканва Сърбия да прилага изцяло двустранните споразумения и да се ангажира с разрешаването на всички оставащи гранични спорове със съседните държави по конструктивен и своевременен начин, включително на въпроси, свързани с помирението от миналото на Югославия; отбелязва, че трябва да се полагат допълнителни усилия за социалното и икономическото развитие на граничните региони; приветства инициативата за регионална интеграция чрез икономическо развитие;
64. приветства конструктивната роля на Регионалния съвет за сътрудничество (РСС) и активното участие на Сърбия в него; подчертава значението на регионалното сътрудничество в контекста на кризата, породена от COVID-19, и подчертава, че регионалното сътрудничество и добросъседските отношения са свързани с целта на Сърбия за успешна европейска перспектива;
65. подчертава, че нормализирането на отношенията между Сърбия и Косово е приоритет и предварително условие за присъединяването на двете държави към ЕС, както и че това също така би било от съществено значение за осигуряването на стабилност и просперитет в по-широкия регион; признава нарасналия ангажимент на двете страни в диалога, проведен с посредничеството на ЕС, и призовава за активно и конструктивно участие в диалога с посредничеството на ЕС, ръководен от специалния представител на ЕС, с цел постигане на всеобхватно, устойчиво и правно обвързващо споразумение в съответствие с международното право;
66. отново призовава за постигане на напредък по пълното прилагане, добросъвестно и своевременно, на всички вече постигнати споразумения, включително създаването на Сдружението/Общността на общините със сръбско мнозинство без по-нататъшно забавяне; призовава ЕСВД да създаде механизъм за наблюдение и проверка на прилагането на всички постигнати до момента споразумения и да се отчети периодично пред Европейския парламент относно актуалното положение; във връзка с това отново изразява пълната си подкрепа за Мирослав Лайчак, специален представител на ЕС за диалога между Белград и Прищина;
67. настоятелно призовава правителствата на Сърбия и на Косово да се въздържат от всякакви действия, които биха могли да уронят доверието между страните и да изложат на риск конструктивното продължаване на диалога; подчертава значението на мултиетническия характер на Сърбия и на Косово и че целта в региона не следва да бъде постигането на етнически еднородни държави;
68. призовава властите на Сърбия и на Косово да насърчават междуличностните контакти между местните общности с цел засилване на диалога, включително и на неправителствено равнище; отново призовава органите да се въздържат от използване на език, водещ до подстрекателство срещу други етнически групи; изразява съжаление, че мостът в Митровица все още не е изцяло отворен за движение въпреки приключването на ремонтните дейности;
69. приветства активното и конструктивно участие на Сърбия в диалога с Прищина и изпълнението на договорените задължения по линия на Брюкселското споразумение;
70. приветства доброто регионално сътрудничество между Сърбия и Косово в борбата срещу разпространението на пандемията от COVID-19, включително сътрудничеството между кметовете на Митровица и комуникацията между министрите на здравеопазването;

Четвъртък, 2021, Март 25

71. подчертава значението на регионалното сътрудничество в областта на разследването на военните престъпления и на безследно изчезналите лица, включително повишаването на усилията за признаването и зачитането на съдебните присъди за военни престъпления, разследването на места, съдържачи масови гробове, отхвърлянето на изказвания, проповядващи вражда и омраза, и на възхваляването на военните престъпници, както и подпомагането на националните прокурори при изправянето на извършителите пред съда; призовава сръбските органи да продължават да полагат усилия за борба с тези проблеми и да осъждат всички форми на изказвания, подбуждащи към омраза, кампаниите за сплашване, общественото одобрение и отричане на геноцида, както и престъпленията срещу човечеството и военните престъпления; изразява съжаление, че някои сръбски органи и някои сръбски политици продължават да отричат геноцида в Сребреница; приветства работата на организациите на гражданското общество в сферата на помирението, правосъдието в условия на преход и дължимите обезщетения;

72. приветства непрекъснатото сътрудничество на Сърбия в рамките на процеса за прилагане на Декларацията от Сараево и припомня задължението по линия на Споразумението за стабилизиране и асоцииране за пълно сътрудничество с Международния наказателен трибунал за бивша Югославия (МНТБЮ), чиято работа е приключила, и с Международния остатъчен механизъм за наказателните трибунали на ООН, и настоятелно призовава Сърбия да противодейства на всички усилия за накръняване на постигнатите до момента резултати и за изопачаване на фактите, установени от МНТБЮ;

73. потвърждава подкрепата си за инициативата за създаване на регионалната комисия за установяване на фактите за военните престъпления и другите тежки нарушения на правата на човека, извършени на територията на бивша Югославия (RECOM); подчертава значението на Регионалната служба за младежко сътрудничество (RYCO) и нейната работа; отбелязва, че поради пандемията от коронавирус Европейската комисия предлага да бъде отложена годината, през която Нови Сад трябва да бъде домакин на Европейска столица на културата, от 2021 на 2022 г.;

74. приветства факта, че Сърбия получи статут на програмна държава по програма „Еразъм+“ през 2019 г.;

75. приветства напредъка, постигнат от Сърбия, в развитието на функционираща пазарна икономика; приканва Сърбия да продължи усилията си за повишаване на конкурентоспособността и на дългосрочния, устойчив и приобщаващ растеж чрез структурни реформи, по-специално в енергийния сектор, на трудовия пазар, както и чрез подобряване на прозрачността и предсказуемостта на регулаторната среда; подчертава значението на развиването на предприемачески умения сред младите хора и призовава сръбското правителство да се заеме пряко с проблема с корупцията, която задушава развитието на функционираща пазарна икономика, както и да реагира на опасенията, изразени от GRECO през 2020 г.;

76. отбелязва, че системата на здравеопазване на Сърбия все още страда от липса на ресурси и от отлив на специалисти, което води до липса на медицинско оборудване, медицински познания и капацитет за лабораторни изследвания в условията на пандемията от COVID-19; насърчава Сърбия да прилага реформи с оглед на укрепване на сектора на общественото здраве, подобряване на социалната защита и предоставяне на подкрепа на частния сектор с цел смекчаване на икономическите последици от COVID-19;

77. приветства добрия напредък на Сърбия в икономически и финансови сфери, като например дружествено право, интелектуална собственост, конкуренция и финансови услуги, както и управленска отчетност и одит; отбелязва обаче, че е необходим по-нататъшен напредък в сферата на обществените поръчки;

78. изразява загриженост относно нарастващото влияние на Китай в Сърбия и в Западните Балкани и относно липсата на прозрачност и оценка на екологичното и социалното въздействие на китайските инвестиции и заеми; призовава Сърбия да засили своите стандарти за правно съответствие за китайски бизнес операции;

79. призовава Сърбия да повишава устойчивостта на своя енергиен сектор чрез разнообразяване на енергийните си източници, като стартира преход към енергия с ниски въглеродни емисии и премине към възобновяеми енергийни източници и по-малко замърсяващи горива, като същевременно премахва всички несъответстващи субсидии за въглища; насърчава Сърбия да приеме необходимите мерки за опазване и защита на екологично чувствителните зони и да повиши наблюдението на прилагането на Националния план за намаляване на емисиите;

80. приветства пускането в експлоатация на най-големия вятърен парк „Чибук 1“ и постигнатия напредък по газопреносната връзка между Сърбия и България; отбелязва със загриженост постоянното неспазване и произтичащото от това нарушаване на Договора за създаване на Енергийна общност; отново призовава държавите от Западните Балкани да бъдат поставени в центъра на стратегията на ЕС за свързаност;

81. приветства активното участие на Сърбия в Транспортната общност и в проектите на трансевропейската мрежа, включително изграждането на магистралата Ниш — Мердаре — Прищина;

82. приветства влизането в сила на новото регионално споразумение за роуминг, подписано през април 2019 г.;

Четвъртък, 2021, Март 25

83. настоятелно призовава властите да гарантират съответствие със стандартите и целите на политиката на ЕС в областта на опазването на климата и околната среда, както и що се отнася до енергийната ефективност, по-специално в контекста на Декларацията от София за Зелена програма за Западните Балкани, включително, но не само, въвеждането на ценообразуване за въглеродни емисии, актуализирането на законодателството за енергийна ефективност и разработването и приемането на интегриран Национален план за енергията и климата, за да се улесни преходът към кръгова икономика, както и приемането на необходимите мерки за опазване и защита на екологично чувствителните зони;
84. насърчава Сърбия да финализира реформите в своя национален електрически и газов сектор, като гарантира по-специално отделянето на системните оператори, и да работи по регионалната свързаност и за завършването на регионалния енергиен пазар в съответствие с Парижкото споразумение и международните задължения по линия на Договора за създаване на Енергийна общност;
85. изразява загриженост във връзка с високите нива на замърсяване на въздуха в Сърбия и настоятелно призовава органите бързо да предприемат мерки за подобряване на качеството на въздуха, особено в големите градове и промишлените зони, като например Смедерево, Бор и Колубара; подчертава значението на намирането на устойчиви решения и на ограничаването на употребата на лигнитни и други нискокалорийни въглища в производството на енергия, както и за отопление;
86. изразява съжаление поради липсата на действия относно замърсяването на река Драговищица от действащите в региона мини;
87. приветства трайната подкрепа на Сърбия за Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на ЕС;
88. отново подчертава значението на привиждането в съответствие с общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) на ЕС, която трябва постепенно да стане неразделна част от външната политика на Сърбия като условие за процеса на присъединяване; изразява загриженост поради отбелязваните от Сърбия темпове на привиждане в съответствие, които са най-ниските в региона; отбелязва, че определени правителствени длъжностни лица и редица политици продължават да правят периодични изказвания, които поставят под въпрос ориентацията на външната политика на Сърбия; изразява загриженост във връзка с продължаващата подкрепа на Сърбия за Русия в Общото събрание на ООН във връзка с анексирането на Крим;
89. приветства факта, че Сърбия приведе своята позиция в съответствие с позицията на ЕС относно президентските избори в Беларус; остава все пак загрижен, че Сърбия не е привела в съответствие своята позиция със санкционирането на длъжностни лица на Беларус и с позицията на ЕС относно новия закон за сигурността в Китай; призовава Сърбия да повиши равнището си на привиждане в съответствие с декларациите на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от името на ЕС, както и с решенията на Съвета, включително и с тези относно санкциите;
90. отбелязва подписването на споразумения за нормализиране на икономиката от страна на Сърбия и Косово на 4 септември 2020 г. във Вашингтон; изразява съжаление обаче относно разпоредбите в текста, които изискват Косово да спре да се стреми към членство в международни организации; приветства подновения ангажимент на Съединените американски щати и подчертава необходимостта ЕС и САЩ да засилят своето партньорство и координация в Западните Балкани; подчертава, че трансатлантическото сътрудничество е важен фактор за стабилността в региона, и подчертава водещата роля на ЕС като посредник в процеса на нормализиране на отношенията между Сърбия и Косово;
91. припомня, че преместването на Посолството на Сърбия в Израел от Тел Авив в Йерусалим би било в разрез с позицията на Европейския съюз за дудържавно решение на израелско-палестинския спор;
92. призовава за засилване на европейското сътрудничество със Сърбия в борбата срещу манипулативната дезинформация, срещу киберзаплахите и хибридните заплахи, които имат за цел да разделят обществата, да дискредитират ЕС и да накарняват европейската перспектива на региона; насърчава предприемането на конкретни стъпки за изграждане на издръжливост и киберсигурност и призовава Сърбия, Комисията и ЕСВД да подкрепят мерки, насочени към укрепване на медийния плурализъм и качествената журналистика; подчертава необходимостта от подобряване на европейската координация с цел водене на борба с регионалните кампании за дезинформация, които често произхождат от Сърбия, например чрез евентуалното създаване на център за високи постижения в областта на борбата срещу дезинформацията, насочен към Балканите;
93. изразява особена загриженост относно дезинформацията, идваща от Кремъл и разпространявана чрез „Спутник Сърбия“ и други местни участници; призовава сръбските органи да преразгледат договореностите, които позволяват тези операции, за да се намали дезинформацията както в страната, така и извън нея, и да увеличат усилията си в борбата с кампанията за дезинформация, които нараснаха от началото на пандемията от COVID-19;
94. приветства сключването на споразумението за сътрудничество в управлението на границите между Сърбия и Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), което ще позволи на Frontex да подпомага Сърбия в управлението на границите и в извършването на съвместни операции; отбелязва, че Сърбия е играла активна, основана на сътрудничество и конструктивна роля в управлението на външните граници на ЕС;

Четвъртък, 2021, Март 25

95. отново заявява, че ЕС е водещият търговски партньор на Сърбия, инвеститор и донор на помощ; взема под внимание решението на Сърбия да подпише споразумение за свободна търговия с Евразийския икономически съюз през октомври 2019 г.; очаква обаче Сърбия да приведе своята политика в съответствие с търговската политика на ЕС; припомня ангажимента на Съюза да защитава своите интереси, като смекчава негативния ефект от споразуменията за свободна търговия с Евразийския икономически съюз, подписани от държави, които са кандидатствали за членство в Европейския съюз и са подписали Споразумения за стабилизиране и асоцииране, като например Сърбия; изразява съжаление, че Сърбия все още не е член на Световната търговска организация;

96. призовава Сърбия да подобри привечдането в съответствие с трудовото законодателство на ЕС, да приеме нов закон относно правото на стачка, да противодейства на нерегламентирания труд и да измени закона за надзора на инспекциите, за да осигури съответствие със съответните конвенции на Международната организация на труда, ратифицирани от Сърбия;

97. насърчава Сърбия да гарантира, че тя разполага с достатъчни финансови и институционални ресурси за социалните политики и политиката на заетост;

98. приветства продължаващото участие на Сърбия в мисии и операции за управление на кризи в рамките на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО); насърчава Сърбия да поддържа текущите си ангажименти за осигуряване на персонал за четири мисии и операции по линия на ОПСО, както и да се стреми към по-нататъшно участие в бъдеще; приветства договореностите за борба с тероризма, подписани между ЕС и Сърбия; приветства във връзка с това подобренията в регионалното и международното сътрудничество в областта на борбата с тероризма и насилствения екстремизъм;

99. изразява загриженост относно нарастващата зависимост на Сърбия от отбранително и свързано със сигурността оборудване и технологии от Китайската народна република, включително система за масово наблюдение в Белград и машабно събиране на лични данни, без да са гарантирани подходящи предпазни механизми, както и относно недостатъчната прозрачност на практиките за възлагане на обществени поръчки в сектора на сигурността; продължава да бъде загрижен относно тясното политическо и военно сътрудничество на Сърбия с Русия, включително продължаващото присъствие на руски военновъздушни съоръжения в Ниш; призовава Сърбия да приведе законодателството си в съответствие с ОПСО и нейните инструменти;

100. отново призовава сръбските власти да продължат усилията си за премахване на наследството на бившите комунистически тайни служби чрез отваряне на досиетата за широката общественост като стъпка по пътя към демократизацията на Сърбия; призовава Сърбия да засили процеса на осигуряване на приемственост и изпълнение на задълженията, свързани с разделянето на общия архив на бивша Югославия; потвърждава в този контекст, че пълният достъп до всички архивни материали, особено тези на бившите югославски тайни служби (УДБА) и тайната служба на Югославската народна армия (КОС), е от съществено значение; отново призовава органите да улесняват достъпа до архивите, които се отнасят до бившите републики на Югославия, и да ги върнат на съответните правителства, ако те са отпавили такова искане;

101. припомня, че ЕС е най-големият доставчик на финансова помощ за Сърбия; приветства усилията на Комисията да инвестира по-стратегически в Западните Балкани чрез специален икономически и инвестиционен план (ИИП) за Западните Балкани; признава значението на ИИП за подкрепата на устойчивата свързаност, човешкия капитал, конкурентоспособността и приобщаващия растеж, както и за укрепването на регионалното и трансграничното сътрудничество с оглед на подобряване на възможностите на местните и регионалните администрации да се възползват от тези инвестиции; подчертава, че всяка инвестиция трябва да следва целите на Парижкото споразумение и на Европейския зелен пакт;

102. подчертава, че ИИП следва да насърчава необходимите структурни реформи в инфраструктурата, енергетиката, околната среда и образованието и да се изпълнява възможно най-бързо и ефективно, за да се подобри видимостта на финансираните от ЕС проекти и да се повиши доверието на гражданите на Сърбия в Европейския съюз и неговите институции;

103. призовава съзаконодателите да прецизират както стимулите, така и обвързаността с условия в бъдещия Инструмент за предприемаческа помощ (ИПП III) и да използват механизмите за суспендиране при сериозни отстъпления; счита, че е от съществено значение ИПП III да подкрепя по-нататъшното укрепване на основните ценности и доброто управление; вярва, че принципът „повече за повече“ и „по-малко за по-малко“ на обратимост на процеса на присъединяване съгласно подновената методология също следва да намира ясно отражение в предприемаческото финансиране; отново заявява, че машабът на финансовата помощ следва да съответства на реалните темпове на прилагане на реформите;

104. призовава сръбските органи да използват по най-добрия начин разпределените от Европейския съюз средства по Инструмента за предприемаческа помощ, за да спомогнат за смекчаване на социално-икономическия ефект от пандемията от COVID-19; подчертава значението на обръщането на специално внимание на уязвимите групи;

Четвъртък, 2021, Март 25

105. отново заявява, че ЕС мобилизира в кратки срокове незабавна подкрепа за Западните Балкани за преодоляване на извънредната ситуация в сферата на здравеопазването, породена от пандемията от COVID-19, и за социално-икономическото възстановяване на региона;

106. призовава Комисията и държавите членки да разпределят достатъчен брой ваксини срещу COVID-19 за гражданите на всички държави от Западните Балкани;

107. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на председателя на Европейския съвет, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, както и на президента, правителството и парламента на Сърбия.
